

بروزترین و برترین  
سایت کنکوری کشور

[WWW.KONKUR.INFO](http://WWW.KONKUR.INFO)

**K**onkur  
**info**

باسمه تعالی

جزوه سؤالات درس به درس دین و زندگی (۳)، پایه دوازدهم، بر اساس چاپ ۹۷

طراح: قاسم مندوانی، دبیر معارف اسلامی استان خوزستان، شهرستان شادگان

ردیف	درس چهارم: فقط برای او	صفحه
۱	عبارت قرآنی: «بگو همانا نماز و عبادت‌هایم و زندگی و مرگم فقط برای خداست که پروردگار جهانیان است.» به کدام موضوع اشاره دارد؟ پاسخ: «خالصانه کردن کارها برای خداوند»	۴۲
۲	هدف خلقت انسان، «.....» است، و این امر، جز با «.....» به دست نمی‌آید. پاسخ: «تقرب به خدا» - «سعی و تلاش خود انسان»	۴۳
۳	انسان، همواره بر سر کدام دو راهی در زندگی خود است؟ بنویسید. پاسخ: انسان همواره بر سر دو راهی؛ «بندگی خداوند» و «بندگی هوای نفس و شیطان» قرار دارد و زندگی، صحنه انتخاب یکی از این دو راه است.	۴۳
۴	آن کس که راه توحید را بر می‌گزیند و در پی آن اندیشه و دل و عمل خویش را برای رضای حضرت دوست (خدا) قرار می‌دهد، چه نتایجی برای او خواهد داشت؟ پاسخ: «خطراتی او را تهدید می‌کند» و «احتمال انحراف از توحید برای او هست»	۴۳
۵	در روایت پیامبر اکرم (ص)، راهیابی «شُرک» به «دل انسان» از چه چیزی پنهان‌تر تعبیر شده است؟ توضیح دهید. پاسخ: «راهیابی شرک به دل انسان از راه رفتن مورچه‌ای سیاه در شب تاریک بر نخته سنگی سیاه، پنهان‌تر است.» پس، باید بینیم چگونه از حریم اندیشه و دل پاسبانی کنیم تا «آفت شرک به آن راه نیابد» و «عمل ما خالص برای خداوند انجام شود».	۴۳
۶	«اخلاص» به چه معناست؟ پاسخ: به معنی «خالص کردن و پاک کردن یک چیز از غیر آن است.»	۴۴
۷	کلمه «اخلاص» در کاربرد دینی به چه معناست؟ پاسخ: بدین معناست که: «شخص اندیشه و دل خود را جایگاه خدا کند و عملش را فقط برای رضای خداوند و همان‌گونه که او دستور داده است، انجام دهد.»	۴۴
۸	چه چیزی در اسلام، شرط قبولی تمامی اعمالی دانسته شده است که فرد به درگاه خداوند عرضه می‌دارد؟ پاسخ: «اخلاص»	۴۴
۹	اخلاص مانند دوست داشتن، سخاوت، شجاعت و هر عمل قلبی دیگر، درجات و مراتبی دارد. درست <input checked="" type="checkbox"/> نادرست <input type="checkbox"/>	۴۴
۱۰	آیا اخلاص دارای درجات است؟ توضیح دهید. پاسخ: «بلی»، همان‌گونه که در ارزش‌گذاری طلا، عیار یا درصد خلوص آن اهمیت دارد، اعمال انسان نیز هر چه با اخلاص بالاتری همراه باشد، ارزش بیش‌تری دارد. مهم این است که انسان تلاش کند تا اندیشه و عمل خود را روز به روز برای خداوند خالص‌تر گرداند.	۴۴
۱۱	طبق فرمایش پیامبر اکرم (ص)، مؤمنان با توجه به کدام ویژگی‌شان بر یکدیگر برتری پیدا می‌کنند؟ پاسخ: «با توجه به مراتب اخلاصشان.»	۴۴
۱۲	طبق فرمایش امام صادق (ع)، «عمل خالص» چگونه عملی است؟ پاسخ: «آن عملی است که دوست‌نداری کسی جز خداوند به خاطر آن کار، تو را ستایش و تمجید کند.»	۴۴
۱۳	اخلاص چند گونه است؟ آن‌ها را بنویسید. پاسخ: ۱- اخلاص در اندیشه ۲- اخلاص در قلب.	۴۴

۱۴	برای این که عمل برای خداوند خالص شود، لازم است نخست «اخلاص در قلب» تحقق یابد. درست <input type="checkbox"/> نادرست <input checked="" type="checkbox"/>	۴۴
۱۵	اخلاص در اندیشه را توضیح دهید. پاسخ: برای این که عمل برای خداوند خالص شود، لازم است نخست «اخلاص در اندیشه» تحقق یابد. فردی که به خداوند اعتقاد دارد باید بکوشد فکر و اندیشه خود را در این زمینه تقویت کند به طوری که همه امور خود و عالم را به دست خدا ببیند و بداند که خداوند مدبر و اداره کننده همه امور جهان است و هیچ واسطه و سببی جز به اذن و اراده او عمل نمی کند. این معنا، همان مفهوم مراتب توحید، به خصوص «توحید در ربوبیت» است.	۴۴
۱۶	اخلاص در قلب را شرح دهید. پاسخ: انسان باید تلاش کند آن چه را از توحید در اندیشه و عقل خود پذیرفته است، به یک اعتقاد قلبی و درونی تبدیل کند و با آن انس قلبی برقرار نماید تا در رفتار و کردارش مؤثر باشد. زیرا برای این که به یک سخن درست عمل کنیم، پذیرش عقلی آن کفایت نمی کند، بلکه آن سخن باید در قلب و دل نفوذ کند، یعنی قلب نیز تسلیم آن شود.	۴۵
۱۷	انسان مؤمن می کوشد قلبش را خانه چه کسی قرار دهد؟ توضیح دهید. پاسخ: انسان مؤمن می کوشد، قلبش را خانه «خداوند مهربان» کند و تنها به او دل ببندد و با آنان که خداوند سفارش کرده است، انس قلبی داشته باشد. همچنین، او تلاش می کند نیت های درونی و قلبی خود را الهی کند.	۴۵
۱۸	چرا انسان مؤمن تلاش می کند، نیت های درونی و قلبی خود را «الهی» کند؟ پاسخ: زیرا تا نیت و قصد قلبی انسان از انجام یک عمل خدایی نشود، آن عمل، خدایی نمی گردد و خالصانه نمی شود. به همین دلیل، پیامبر اکرم (ص) می فرماید: «نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِنْ عَمَلِهِ: نیت مؤمن از عمل او برتر است.»	۴۵
۱۹	پیامبر اکرم (ص) به خاطر جایگاه مهم و ارزشمند نیت و قصد قلبی چه می فرماید؟ (الف) نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِنْ عَمَلِهِ <input type="checkbox"/> (ب) اِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ <input checked="" type="checkbox"/> (ج) فَاعِلِ الْخَيْرِ، خَيْرٌ مِنْهُ <input type="checkbox"/> (د) فَاعِلِ الشَّرِّ، شَرٌّ مِنْهُ <input type="checkbox"/>	۴۵
۲۰	رابطه «درستی» و «صحت عمل» را با ذکر مثال توضیح دهید. پاسخ: انسان مؤمن، علاوه بر این که می کوشد نیت خود را خالص کند و عمل را به خاطر خدا [برای رضایت خدا] انجام دهد، تلاش می کند عمل را همان گونه که خداوند دستور داده است، انجام دهد. یعنی عمل را از جهت کمیت، کیفیت، زمان، مکان و شیوه همان طوری انجام دهد که خداوند می خواهد. مثلاً اگر خداوند امر فرموده که نماز صبح در دو رکعت و با یک رکوع و دو سجده در هر رکعت و قبل از طلوع آفتاب انجام شود، انسان مؤمن نیز تلاش می کند نماز خود را به همین صورت انجام دهد تا صحیح و درست انجام داده باشد.	۴۶
۲۱	در هر عملی باید چند حسن موجود باشد؟ بنویسید. پاسخ: «دو تا»؛ (۱) حسن فاعلی (۲) حسن فعلی. حسن فاعلی: بدین معناست که انجام دهنده کار، دارای معرفت درست و نیت الهی باشد. حسن فعلی: بدین معناست که [شخص]، کار را به درستی و به همان صورت که خدا فرمان داده است، انجام دهد.	۴۶
۲۲	راه های تقویت اخلاص را فقط نام ببرید. پاسخ: ۱- افزایش معرفت نسبت به خداوند ۲- تقویت روحیه حق پذیری ۳- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او ۴- دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات	۴۶ تا ۴۹

۴۶	<p>۲۳ از راه‌های تقویت اخلاص، «افزایش معرفت نسبت به خداوند» را توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: پیوند محکمی میان «معرفت به خداوند» و «ایمان به او» وجود دارد. همچنین ارتباط دقیقی میان «ایمان به خداوند» و «اخلاص» برقرار است. بنابراین، هر قدر که معرفت ما به خداوند «بیشتر» شود، به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد. پس، خوب است ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم تا بیش تر دریابیم که:</p> <p>«آفرینش همه تنبیه خداوند دل است      دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود      هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار»</p>
۴۷	<p>۲۴ پیام بیت: «مهر رخسار تو می‌تابد ز ذرات جهان هر دو عالم پُر ز نور و دیده نابینا چه سود» را بنویسید.</p> <p>پاسخ: اگر کسی گرفتار غفلت شد و چشم اندیشه را به روی جهان بست، آیات الهی را نخواهد یافت و دل به مهر او نخواهد داد.</p>
۴۷	<p>۲۵ با ذکر مثالی توضیح دهید که: «چگونه عملی که بر اساس معرفت و آگاهی باشد، بسیار ارزشمندتر و مقدس‌تر از عملی است که در آن معرفتی نیست یا با معرفت اندکی صورت می‌گیرد؟»</p> <p>پاسخ: مثلاً نمازی که با معرفت انجام بگیرد، بسیار ارزشمندتر از نمازی است که به جا آورنده آن نمی‌داند چه می‌گوید. حتی گاه پیش می‌آید که انسان‌های نادان به تصور این که کار خیر می‌کنند، مرتکب گناهان بزرگ می‌شوند.</p>
۴۷	<p>۲۶ «جریان جنگ صفین» و «نهضت بیداری اسلامی در کشورهای مسلمانان خاور میانه و شمال آفریقا»، به ترتیب با کدام یک از راه‌های تقویت اخلاص ارتباط دارند؟ پاسخ: «افزایش معرفت نسبت به خداوند» - «افزایش معرفت نسبت به خداوند».</p>
۴۸	<p>۲۷ از راه‌های تقویت اخلاص، «تقویت روحیه حق‌پذیری» را توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: کسی که روحیه حق‌پذیری دارد و در مقابل حق تسلیم است، به آسانی وارد «مسیر بندگی» می‌شود. زیرا افراد حق‌پذیر، تابع دلیل هستند و وقتی «عقل» آنان حقیقتی را یافت، به دنبال آن می‌روند. اما کسانی که راه دریافت حق را بر خود بسته‌اند و به جای پیروی از عقل؛ از «هوی و هوس» پیروی می‌کنند، وقتی خیرخواهی اطرافیان و دوستان را می‌شنوند، دست به انکار می‌زنند و با گفتن: «دلم نمی‌خواهد»، راه رسیدن به حقیقت را بر خود می‌بندند.</p>
۴۸	<p>۲۸ امیر المؤمنین علی(ع)، به ترتیب از چه چیزهایی به عنوان «سپهسالار خدای رحمان» و «راهبر لشکر شیطان» تعبیر فرموده‌اند؟ پاسخ: «عقل» - «هوی و هوس».</p>
۴۸	<p>۲۹ این فرمایش امیر المؤمنین علی(ع): «عقل، سپهسالار خدای رحمان است و هوی و هوس، راهبر لشکر شیطان. و انسان کشیده شونده میان آن دو. پس، هر یک چیره شود، انسان در جایگاه او قرار خواهد گرفت.» به کدامیک از راه‌های تقویت اخلاص اشاره دارد؟ پاسخ: «تقویت روحیه حق‌پذیری».</p>
۴۸	<p>۳۰ مطلب ذیل حاوی چه پیامی است؟ آن را بنویسید.</p> <p>عقل ← دل → هوی و هوس</p> <p>پاسخ: دو ندا دل را به سوی خود دعوت می‌کند: «ندایی از عقل» و «ندایی از هوی و هوس» و این ندای هوس‌های زودگذر است که آن‌ها بدان پاسخ می‌دهند!</p>
۴۸	<p>۳۱ از راه‌های تقویت اخلاص، «راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از اوست» آن را توضیح دهید.</p> <p>پاسخ: نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص، «غفلت از خداوند را کم می‌کند»، «معیت را در قلب تقویت می‌سازد» و «انسان را بهره‌مند از کمک‌های الهی می‌نماید».</p>

۴۹	۳۲	از راه‌های تقویت اخلاص، «دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات» را توضیح دهید. پاسخ: «گناه» ریشه درخت اخلاص و بندگی را می‌سوزاند و آن را به تدریج از بین می‌برد. به همین جهت، امیرالمؤمنین علی(ع) می‌فرماید: «تمام اخلاص، در دوری از گناهان جمع شده است.» از طرف دیگر، «ترک گناه»، «توجه به واجبات» و «اطاعت از خداوند»، درخت اخلاص را آبیاری می‌کند و رشد می‌دهد. در میان اعمال واجب، «روزه» تأثیر خاصی در تقویت اخلاص دارد. امیرالمؤمنین علی(ع) می‌فرماید: «خداوند بدان جهت روزه را واجب کرد تا اخلاص مردم را بیازماید.»
۴۹ و ۵۰	۳۳	میوه‌های درخت اخلاص را فقط نام ببرید. پاسخ: ۱- دستیابی به درجاتی از حکمت ۲- نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان ۳- دریافت پاداش‌های وصف ناشدنی
۴۹	۳۴	از میوه‌های درخت اخلاص «دستیابی به درجاتی از حکمت» را توضیح دهید. پاسخ: «حکمت» به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع لغزش‌ها و تباهی‌ها می‌شود. «انسان حکیم» به درجاتی از بصیرت و روشن بینی می‌رسد که می‌تواند در شرایط سخت و پیچیده، حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود. خداوند در قرآن کریم، علاوه بر آن که «لقمان» را به داشتن «حکمت» توصیف کرده، سفارش‌های اندرز و حکیمانه‌ای از ایشان نقل می‌کند.
۴۹	۳۵	طبق فرمایش پیامبر اکرم(ص): «هر کس ۴۰ روز کارهای خود را برای خدا خالصانه انجام دهد» چه نتیجه‌ای برای او خواهد داشت؟ پاسخ: «چشمه‌های حکمت و معرفت از دل و زبانش جاری خواهد شد.»
۴۹	۳۶	از میوه‌های درخت اخلاص، «نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان است» آن را توضیح دهید. پاسخ: اگر انسان در اخلاص پیش رود، به مرحله‌ای می‌رسد که دیگر فریب وسوسه‌های شیطان را نمی‌خورد و گرفتار دام‌های او نمی‌شود؛ زیرا شیطان، خود اقرار کرده است که توانایی فریب مؤمنان با اخلاص را ندارد. بیت ذیل نیز مؤید همین مطلب است: «برو این دام بر مرغی دگر نه که عنقا را بلند است آشیانه»
۵۰	۳۷	چرا شیطان، امروزه نیز به صورت‌های گوناگون برای انسان‌ها دام پهن کرده است؟ پاسخ: تا هوس زودگذر آن‌ها را تحریک و به گناه بکشاند و آنان را از بهشت جاویدان محروم سازد.
۵۰	۳۸	از جمله دام‌هایی که مقاومت در برابر آن‌ها نیازمند روی آوردن به پیشگاه خداوند و پذیرش خالصانه فرمان‌های اوست، سه مورد را بنویسید. پاسخ: (۱) فیلم‌ها، وبگاه‌ها و شبکه‌های ماهواره‌ای (۲) شبکه‌های مجازی ناسالم (۳) گروه‌ها و دسته‌های منحرف اجتماعی نکته: کسی که در چنین دام‌هایی گرفتار شود، هم زندگی پاک و با نشاط دنیا را از دست خواهد داد و هم حیات سرشار از شادکامی آخرت.
۵۰	۳۹	از میوه‌های درخت اخلاص، «دریافت پاداش‌های وصف ناشدنی» را شرح دهید. پاسخ: بندگی خالصانه خداوند، ثمراتی دارد که چه بسا در ذهن ما ننگد و از تصور و تخیل ما فراتر رود. از جمله این پاداش‌های وصف ناشدنی، دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه کسی است که بنا به تعبیر امیرالمؤمنین علی(ع)، «نهایت آرزوی عارفان، دوست دل‌های صادقان، ولی مؤمنان و معبود عالمیان است.»

۵۰	<p>اگر از ما سؤال شود: «رسول خدا(ص)، امام علی(ع)، حضرت زهرا(س) و دیگر پیشوایان دین چگونه این همه خوبی و زیبایی و آن مقام قرب و نزدیکی به محبوب را به دست آورده‌اند، کدام بیت وافی مطلب خواهد بود؟</p> <p>(۱) بنده شیطانی و داری امید  (۲) چون نداری درد، درمان هم نخواه  (۳) همچو سلمانی در مسلمانی بکوش  (۴) بندگی کن تا که سلطنت کنند</p> <p>که ستایش همچو یزدانت کنند؟!  درد پیدا کن که درمانت کنند  ای مسلمان تا که سلامتت کنند  تن رها کن تا همه جانت کنند</p>	۴۰
----	---	----



بروزترین و برترین  
سایت کنکوری کشور

[WWW.KONKUR.INFO](http://WWW.KONKUR.INFO)

**K**onkur  
**.info**